

SVEĶU PAMATSKOLA

Reģ.Nr. 4422900923

„Aduliena”, Jaungulbenes pag., Gulbenes nov., LV-4420
Tālrunis, fakss 64430434, e-pasts: lats.a@inbox.lv, www.svekuspecialaskola.lv

AUDZINĀŠANAS PROGRAMMA

2019./2020.m.g.

I Ievads

Mainoties sabiedriskajām iekārtām, vairākkārt ir mainījušies priekšstatī par audzināšanu. Šobrīd, kad veidojam demokrātisku sabiedrību, audzināšanas mērķis ir brīva, patstāvīga un atbildīga personība ar attīstītām dzīves prasmēm.

Bez zināšanu uzkrāšanas ir būtiski iemācīt jauno cilvēku integrēties sabiedrībā un nostiprināt attieksmi pret dzīves pamatvērtībām, tai skaitā pret sevi un savu veselību kā līdzekli citu vērtību iegūšanai.

Audzināšanas darbības rezultātā ir jārada izglītojamajos vēlme sevi garīgi un fiziski pilnveidot, bet tas nav iespējams bez savstarpējo attiecību kultūras un sapratnes.

Pastiprināta uzmanība tiek pievērsta pilsoniskās izglītības jautājumiem, ietverot valstiskās audzināšanas un tikumisko vērtību apguves aspektus.

Pilsoniskās izglītības mērķis ir radīt iespējas izglītojamajiem iegūt zināšanas, prasmes un pieredzi, veidot kompetences, kas nepieciešamas viņu sekmīgai un pilnvērtīgai dzīvei sabiedrībā. Lai izglītojamie veidotos par pilsoniski aktīviem un atbildīgiem sabiedrības locekļiem, ir nepieciešams radīt vēlmi pašpilnveidoties, iesaistīties sabiedriskajos procesos. Pilsoniskās izglītības īstenošanā orientācija tiek likta uz pilsoniskajām vērtībām, kas ,savukārt, balstītas uz cieņu, tolerantu pieeju, starpkultūru dialogu, citu viedokļu uzklauššanu un pieņemšanu, savas pozīcijas veidošanu.

Par pamatu vērtību kopuma audzināšanai ņemta 2014. gada 19. jūnija apstiprinātā LR Satversmes preambula:

„Latvija kā demokrātiska, tiesiska, sociāli atbildīga un nacionāla valsts balstās uz cilvēka cieņu un brīvību, atzīst un aizsargā cilvēka pamattiesības un ciena mazākumtautības.

Uzticība Latvijai, latviešu valoda kā vienīgā valsts valoda, brīvība, vienlīdzība, solidaritāte, taisnīgums, godīgums, darba tikums un ģimene ir saliedētas sabiedrības pamats. Ikviens rūpējas par sevi, saviem tuviniekiem un sabiedrības kopējo labumu, izturoties atbildīgi pret citiem, nākamajām paaudzēm, vidi un dabu.”

II Vispārīgie programmas struktūras nosacījumi

Audzināšanas darbības programma tiek veidota ievērojot:

- izglītojamo vecumu un vecumposma īpatnības,
- skolas mērķi un uzdevumus,
- skolas iekšējās kārtības noteikumus,
- skolas nolikumu
- skolā realizēto izglītības programmu prasības

Audzināšanas programmas darbību reglamentē valstī pastāvošā likumdošana un ratificētie starptautiskie normatīvie akti.

Tāpat audzināšanas darbības pamatā ir IZM un Gulbenes novada saistošajos dokumentos noteiktās audzināšanas darbības prioritātes mācību gadam.

III Programmas mērķis un uzdevumi

Audzināšanas darbības mērķtiecīga un pēctecīga plānošana un īstenošana, attīstot izglītojamo dzīves prasmes un veidojot attieksmi pret sevi, ģimeni, klasi, skolu, vidi, darbu, kultūru, sabiedrību, valsti.

- Iepazīstināt izglītojamos ar darbības nosacījumiem dažādās dzīves situācijās.
- Iemācīt praktiskus uzvedības paņēmienus dažādās dzīves situācijās, balstoties uz personiskās drošības, tikumības un vispārīgās kultūras principiem.
- Izkopt prasmi analizēt cilvēku savstarpējo attiecību problēmas.

IV Saskaņā ar IZM un VISC norādītajām vadlīnijām Sveķu internātpamatskolā 2017./2018., 2018./2019., 2019./2020. m.g. galvenās prioritātes audzināšanas darbā ir:

- Patriotisma un pilsonisko zināšanu, prasmju un vērtību apguve un pilsoniskā līdzdalība skolas, novada un valsts dzīvē.
- Sapratne par vērtībām un tikumiem.
- Drošība.
- Atbildība pret dabu un vidi, to aizsardzība.

V Audzināšanas darba īstenošana Sveķu pamatskolā

- 1) Sniegt atbalstu internāta skolotājiem un pedagogiem -**
 - a) veicināt pedagogu profesionālo pilnveidi – semināri, kursi,
 - b) organizēt pasākumus teorētisko zināšanu, labās prakses un pieredzes popularizēšanai,
 - c) pilnveidot internāta skolotāju metodiskās komisijas darbu.
- 2) Meklēt jaunas darba formas sadarbībai ar vecākiem, ģimeni –**
sapulces, koncerti, vecāku dienas, ekskursijas.
- 3) Veicināt audzināšanas darbā iesaistīto institūciju sadarbību –**
Sociālais dienests, bāriņtiesa, pašvaldības un Valsts policija, bērnu tiesību aizsardzības inspekcija
- 4) Pievērst uzmanību izglītojamo sociāli emocionālajai audzināšanai –**
Savstarpējo attiecību kultūrai, konfliktu risināšanai, vardarbības mazināšanai, vērtībām un tikumiem
- 5) Organizēt pasākumus izglītojamo nacionālās identitātes un valstiskuma apziņas attīstīšanai.**
Valsts svētku svinēšana un atceres dienu atzīmēšana. Skolas tradīciju izkopšana.
- 6) Veicināt interešu izglītības programmu dažādošanu skolā –**
Piedalīšanās skolas un ārpuskolas pasākumos, novada skatēs, valsts mēroga konkursos, sacensībās.

VI Audzināšanas darbā izmantotās metodes

Pielietojamas atkarībā no vēlamā rezultāta. Ikdienā tās ir: sarunas, pārliecināšana, situācijas analīze, pašanalīze, aptaujas, anketēšana, praktiskais darbs, demonstrējumi, novērojumi, lomu spēles, grupu darbs, mācību ekskursijas, pārgājieni, tikšanās u.c. pēc pedagoga izvēles.

Joma „Sevis izzināšana un pilnveidošana”

Jomas raksturojums, mērķis un uzdevumi.

Izglītojamo personības pilnveidošanā nepieciešams pievērst uzmanību viņu individualitātes fiziskās, psihiskās un sociālās attīstības līdzsvarotībai, atbildībai par savu rīcību, pozitīva, adekvāta paštēla un pašvērtējuma veidošanai. Mūsdienā sabiedrībā nepieciešama spēja vispusīgi pilnveidoties, iejusties jaunos apstākļos, pieņemt sev labvēlīgus izaicinājumus un izprast konkurences būtību. Izglītojamajam ir būtiski apzināties sevi kā pasaules daļu, atbildēt uz jautājumu “kas es esmu”, „kas man jādara”.

Attieksme pret citiem veido piederības izjūtu ģimenei, skolai, sabiedrībai, iejūtību pret otru cilvēku, savstarpēju cieņu, morāles normu ievērošanu, atbildību, vēlēšanos dot savu ieguldījumu klases un skolas dzīvē.

Audzinātāja uzdevums šajā jomā ir:

sniegt atbalstu izglītojamajam sevis izzināšanas un pašattīstības procesā.

Lai to īstenotu, galvenie uzdevumi ir:

- attīstīt izglītojamo pašapziņu,
- mācīt izglītojamajiem izprast sevi, savas attieksmes un rīcību, atbildību par savu rīcību,
- runāt ar izglītojamajiem par to, kā veidot pašam savu dzīvi, attiecības ar citiem cilvēkiem

Joma „Piederība valstij un pilsoniskā līdzdalība”

Jomas raksturojums, mērķis un uzdevumi.

Dzīvojot multikulturālajā vidē, Latvijas sabiedrībā īpašu nozīmi iegūst piederības izjūtas veicināšana valstij. Ir ļoti svarīgi gan ģimenē, gan skolā un sabiedrībā kopumā veicināt nacionālo pašapziņu, interesi par savas ģimenes, dzimtas, pilsētas, novada, valsts vēsturi un kultūras mantojumu. Šobrīd arvien skaidrāk jāapzinās pasaules vienotība, mācoties izmantot tās sniegtās iespējas, bet nepazaudējot individualitāti un būtiskas, vēsturiski radušās tradīcijas un kultūrvērtības. Apzinoties piederību savai tautai un valstij, vienlaikus veidojama toleranta attieksme pret citādo sev līdzās. Pilsonisko tikumu apgūšana sākas ģimenē un pilnveidojama skolā.

Audzinātāja uzdevums šajā jomā ir:

veicināt izglītojamo izpratni par indivīda un sabiedrības mijiedarbību, par personīgās aktivitātes nozīmi sabiedrisko notikumu veidošanā, akcentējot izglītojamā personisko lomu un uzdevumus piederības veidošanā, valstiskās apziņas stiprināšanā.

Lai to īstenotu, galvenie uzdevumi ir:

- stiprināt patriotismu, lojalitāti, un piederību skolai, novadam, valstij,
- attīstīt iniciatīvu, prasmi uzņemties pienākumus un būt atbildīgiem par to izpildi,
- veidot priekšstatus par pilsoniskās līdzdalības iespējām,
- veidot prasmi sadarboties ar vienaudžiem un dažādu paaudžu cilvēkiem,
- izprast un respektēt citu cilvēku atšķirības un vajadzības,
- veidot pozitīvas attiecības.

Joma „Karjeras izvēle”

Jomas raksturojums, mērķis un uzdevumi.

Karjeras izvēle ir atkarīga no izglītojamā personības īpašībām, iespējām, interesēm, iegūtās izglītības. Mācību un audzināšanas darba procesā karjeras atbalsta sistēmai ir jābūt tādai, kura palīdzētu izglītojamajam izprast un izzināt savas intereses un spējas, kā arī darba tirgus tendences un prasības.

Svarīgi, lai izglītojamie pēc iespējas ātrāk saņemtu informāciju un padomus, kas dotu viņiem pamatoti pašu vēlmēm un spējām noderīgu turpmāko izglītības un darba dzīves virzienu.

Vēlmei realizēt savus nākotnes plānus jāklūst par motivāciju pēc iespējas labāk mācīties, apgūt aizvien jaunas zināšanas.

Audzinātāja uzdevums šajā jomā ir:

sekmēt izglītojamajos izpratni par izglītības lomu cilvēka dzīvē un veicināt mērķtiecīgu karjeras izvēli.

Lai to īstenotu, galvenie uzdevumi ir:

- attīstīt prasmes, kas nepieciešamas savas karjeras attīstības plānošanā,
- veidot prasmi salīdzināt un samērot personiskos sasniegumus un īpašības ar tiem nosacījumiem, kas nepieciešami tālākai izglītības turpināšanai un savas karjeras veidošanai,

- apzināties mācību, darba un brīvā laika pavadīšanas nozīmi karjeras izvēles procesā.

Joma „Veselība un vide”

Jomas raksturojums, mērķis un uzdevumi.

Skola līdztekus ģimenei un sabiedrībai ir atbildīga par jaunās paaudzes veselību. Nozīmīgi ir preventīvie pasākumi dažādu atkarību profilaksei.

Bērnā un jauniešiem ir nepieciešams izprast pārmaiņas, kas notiek ar viņu, mainoties vecumam, un ievērot nosacījumus, kas ir veselīga dzīvesveida pamatā.

Būtiska ir sevis kā vides sastāvdaļas apzināšanās, kad indivīds uzņemas pienākumus un rūpes par vides sakārtošanu, saglabāšanu, veidošanu.

Audzinātāja uzdevums šajā jomā ir:

Rosināt izglītojamos ievērot veselīgu dzīvesveidu un izprast apkārtējo vidi kā nosacījumu dzīves kvalitātes nodrošināšanai.

Lai to īstenotu, galvenie uzdevumi ir:

- rūpēties par sevi un savu ķermeni,
- apgūt iemaņas un prasmes, kas palīdzētu pieņemt atbildīgus lēmumus savai fiziskai, psihiskai un sociālai attīstībai,
- atbilstoši rīkoties ar atkarību izraisošu vielu lietošanu saistītās situācijās,
- veidot pozitīvu attieksmi pret apkārtējo vidi.

Joma „Drošība”

Jomas raksturojums, mērķis un uzdevumi.

Šī joma ietver drošības jautājumus dažādās sadzīves un ekstremālās situācijās – drošību ikdienā, satiksmes drošību, elektrodrošību, ugunsdrošību, gāzes drošību, drošību uz ūdens, rīcību dabas stihijās un citās ekstremālās situācijās, personīgo drošību un aizsardzību pret vardarbību.

Šīs jomas apgūvē būtiskākais ir neaprobežoties tikai ar noteikumu zināšanu, bet gan veicināt noteikumu ievērošanu, to izpratni un attieksmes maiņu pret iegūto zināšanu pielietošanu praksē.

Audzinātāja uzdevums šajā jomā ir:

Veidot izglītojamo izpratni par drošības jautājumu apguves nepieciešamību un ievērošanu ikdienā savas un citu drošības un veselības saglabāšanā.

Lai to īstenotu, galvenie uzdevumi ir:

- rosināt izpratni par drošību dažādās situācijās,
- attīstīt prasmes novērtēt drošību un rīkoties dažādās situācijās,
- sekmēt izglītojamo atbildību lēmumu pieņemšanā savas un līdzcilvēku drošības nodrošināšanā.

VII Plānojamie audzināšanas darba rezultāti:

1. Izglītojamie ievēro skolas iekšējās kārtības noteikumus.
2. Padziļinājusies izglītojamo izpratne un atbildība par cieņas pilnām savstarpējām attiecībām, mazinot neiecietību un vardarbību konfliktu risināšanā, kā arī par veselīgu dzīvesveidu un personiskās drošības jautājumiem.
3. Tiek veicināta izglītojamo vērtīborientācija un attieksmes veidošana pret sevi, citiem cilvēkiem, darbu, dabu, sabiedrību un valsti.
4. Ārpusstundu aktivitātes un pasākumi ir vērsti uz izglītojamo sociālo prasmju attīstību, vērtīborientāciju, interesēm.
5. Tiek īstenota Karjeras izglītības programma.
6. Izglītojamie iesaistās tautas tradīciju un kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanā, saglabāšanā.
7. Izglītojamie iesaistās apkārtējās vides sakopšanā.
8. Pieaugusi vecāku informētība un aktivitāte, sadarbība ar skolu.
9. Skolā tiek īstenots mērķtiecīgs audzināšanas darbs, sadarbojoties pedagoģiskajam personālam, izglītojamajiem, ģimenēm un citām ar audzināšanas darbu saistītajām institūcijām.